

Praxis Avrea Qvotidianarvm Rervm Ecclesiastici Fori

In qua Variæ Iuridicæ Resolutiones ex approbatis traditionibus Doctorum,
atque diuersorum Tribunalium, præsertim Rotæ Romanæ, Decisionibus,
excerptæ, continentur; Opvs Qvatvor Partibvs Distinctvm

Continens Primam, & Secundam Partem: Quibus, hac nostra editione ab
innumeris mendis repurgata ...

Riccio, Giovanni Luigi

Venetiis, M.DC.LXXIV.

Praxis Beneficialis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-98587](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-98587)

PRAXIS BENEFICIALIS.

RESOLVT. CCCXXXIII.

An Episcopus possit constituere nouas dignitates in Ecclesia cathedrali absque autoritate Apostolica.

- 1 Collatio dignitatum spectat ad Summum Pontificem.
- 2 Olim poterat Episcopus constituere horas canonicas, & veteres extinguere.

Vbi mihi faciebat pro opinione, negatiua, quod collatio dignitatum quæ sunt prima post Pontificalem, spectat ad Papam secundum gloss. in c. deliberatione in verb. election. de offic. delegati, Staphil. de lit. grat. f. 8. num. 9. igitur ad Papam debet spectare earum creatio.

Ceterum præfatis non obstantibus animaduertendum est, in hac quæst. duas reperiri opiniones: prima est Innocent. referentis gloss. in cap. cum olim in verb. concessimus de mansuetudine, & Sylua 1. part. quæst. 4. num. 18. & 4. quæst. 7. num. 20. casu 116. vbi dicit quod sic, quod confirmat ex Bert. in tractat. de Episcop. 2. part. lib. 4. & ex Speculatore in tit. de dispensation. vers. 107. Secunda opinio est gloss. in d. cap. citat. immo text. ibi, & in cap. cum accessissent eod. tit. gloss. in cap. 1. in verb. omnes 22. distinct. & Sylua 2. part. quæst. 3. num. 6. vers. 8. & etiam gloss. in clementin. fin. in verb. mensa sua, de rebus Eccles. non alien. vbi habetur, quod non, imo plus dicit ex mente Hostiensis in dict. cap. cum accessissent, quod dignitas non confirmata per Papam tolli potest de Ecclesia Cathedrali per cap. ipsius Abb. in dicta clementin. num. 12. & in cap. transmissa, num. 5. de verbor. significat. Zerola in praxi Episcopali. part. 1. in ver. Beneficia sub vers. ad dignitates assequendas, censet cum secunda opinione, referens sic se habuisse in facto, ac sic responsum fuisse ab vrbe, & quod dictum est de nouis constituendis, idem in veteribus extinguendis per dicta Iura, & gloss. Hostiens. in summa tit. de constitutionibus §. quando constitutio nu. 20. vers. cum quæritur dicit, quod sic, & Innocent. in cap. cum accessissent eodem tit. n. 2. vers. item Episcopus dicit, quod sic, & ita posse praticari, ac ita se audiuisse praticari ab Episcopo Stabienfi, siue Castri ad mare prefert Zerola in d. praxi Episcopali.

- 2 Ad hæc nota, quod licet per text. in c. final. & ibi gloss. in verb. excreuisse de verborum significatione non poterat Episcopus constituere nouos canonicos, & veteres extinguere absque Sedis, Apostolicæ facultate, hodie tamen per Concil. Tridentin. sess. 24. c. 15. de reformat. potest Episcopus cum consensu capituli propter tenuitatem introituum, prout ibi, & a contrario sensu etiam nouos constituere, Innocent. vbi supra Caputaq. decis. 221. part. 1. vide Boeriu decis. 62. nu. 7. & cap. ex parte de concessione prebend. Sylua. 4. p. q. 7. n. 26. vers. 115. & in creatione nouorum canonicorum quomodo sit procedendum, vide de Franchis decis. 2. num. 18. & 19.

RESOLVT. CCCXXXIV.

An in constitutione Beneficij requiratur consensus Episcopi.

- 1 Constitutio beneficij requirit consensum Episcopi.
- 2 De natura beneficij est, vt sit perpetuum.

N 3 Be-

aliquo modo districtus, ex quo ad libitum abire non potest. His accedat, quod voluit Guid. Pap. in dec. 253. vbi habilitatus cum cautione de non discedendo a palatio, dicitur etiam carceratus allegat gl. in l. necnon §. 1. ff. ex quib. cau. maior. conf. Anna 140. vol. 2. n. 11.

Ceterum præfatis minime obstantibus contrarium dixi, scilicet minime posse exigi penam contra fideiussorem. Mouebat ex doctrina Carrerij in practica criminali, §. 3. n. 20. vbi expressè tenet in presenti casu non esse ruptam fideiussionem, nec fideiussorē ad penam aliquam obligari, & ita testatur habuisse de facto Farinac. in tit. de carceribus, & car. q. 30. nu. 77. quod sequitur Herculan. in tract. de caut. de non offend. c. 50. num. 17. huic accedat, quod Roman. conf. 193. consultus, respondit pluribus subtilibus rationib. ad fauorem cuiusdam fideiussoris, qui promiserat, quod debitor ex Curia non discessisset, donec debitum soluisset qui discessit, sed statim reuersus fuit, & dicit Roman. fideiussorem non posse conueniri, & sequitur Suar. in tract. de fideiussor. in causa crim. nu. 32. in fin. Olasc. decis. 50. n. 1.

- 3 Tandem facit, quod recedens a carceribus, non dicitur recessisse animo fugiendi, sed reuertendi, si citò reuersus est Alex. ad Barrol. in l. 1. §. qui expilatores, litera F. ff. de effract. Boer. dec. 215. nu. 17. & 18. Mascard. concl. 266. n. 22. Farinac. cit. q. 30. num. 139. & Oliuerius conf. 4. n. 25. vol. 2.

RESOLVT. CCCXXXII.

Per quem puniantur offendentes Birruarios alterius Curie.

- 1 Per offensionem iurisdictionis inducitur eius prorogatio.
- 2 Ratione offensa iurisdictionis iudex incompetens efficitur competens.
- 3 Limita quando iurisdictiones sunt distinctæ.
- 4 Clericus deponens falsum coram iudice laico remittitur.

IN facti contingentia dixi penam infligendam esse, per iudicem Birruario, quibus illata fuerat offensio, non autem per iudicem illius, qui intulit offensionem, & ratio est quia propter offensionem illius iurisdictionis inducitur ipsius prorogatio secundum Castrenf. l. addictos C. de Episcopali audientia per illum tex. qui loquitur in specie quando offenditur familia iudicis exequens suum officium.

- 2 Facit ad idem tex. in l. nullum C. de testibus, vbi habetur, quod ratione offensa iurisdictionis, qui alias non est competens iudex efficitur competens, & ita de Franch. in dec. 147.
- 3 Limita tamen vbi iurisdictiones essent distinctæ, veluti civilis, & criminalis, vt est in Magna Curia, quia si testis falsum deponit coram iudice civili remittitur ad iudicem criminalem, de Franc. loco cit. ex Bartol. in l. si quis obrepserit, & in l. diuus ff. de falsis, Paris. de Puteo de sindicatu in verbo notorium col. 2. vnde Capyc. in decis. 122. voluit, quod quando iurisdictiones sunt distinctæ per clausulam abdicatiuam, non procedit tex. in l. nullum, quia secundum eum d. clausula inducit separationem iurisdictionis.
- 4 Vnde si clericus deponit falsum coram iudice laico, cognitio non erit iudicis laici, sed ecclesiastici, & ita limitatur rex. in d. l. nullum Afflic. in dec. 230. vbi Vrsill. Cappell. Tholos. in dec. 179. Capyc. in dec. 5. n. 13. de Franchis in dec. 417. Anna sing. 135.

Finis tituli Praxis de Panis.

Aloyf. Ricc. Prax. Pars I.

1 Beneficium Ecclesiasticū eo ipso dignoscitur, quod reperitur aliqua Ecclesia vel cappella erecta auctoritate Superioris, & dotata Guido Pap. decis. 187. Rota diuers. decis. 308. num. 6. & 509. n. 5. & seq. p. 1. & quod verē beneficium Ecclesiasticum nō dicatur ante Episcopi approbationem probatur ex text. in c. nemo, & in cap. nullus de consecrat. dist. 1. & tradit Felin. in cap. ex parte il. 2. col. 1. de rescriptis, Rebuff. in praxi benefic. tit. Quare instituta sint benef. num. 10. fol. 6. vbi inquit, quod ante Episcopi approbationem nō dicitur propriē beneficium Ecclesiasticum, sed potius quadam pia donatio, vel relictum pium, si forte pro Missis celebrandis, vel pro anniuersario in perpetuum relictum fuerit, quod etiam tenuit Rota dec. 1. 1. de iure patron. in antiquis, & quamuis idem Rebuff. in tit. quid sit beneficium n. 8. in fine dicat, quod in dubio quilibet Cappella ad seruendum Deo fundata praesumitur beneficium Ecclesiasticum licet non appareat de approbatione Episcopi, nihilominus eius dictū non est tenendum ex supra allegatis. Nec Egid. quem ipse citat ita loquitur in q. 16. in fine vers. 2. quia vult in dubio rem acquirendam esse in casu in quo est, late Gonzalez ad regul. de mensibus gl. 5. n. 7. vbi etiam rationem affert.

2 Sed est aduertendum, quod licet regulariter beneficium Ecclesiasticū sit illud, quod perpetuō conferitur, vt per Abb. in c. auctoritate in fin. de cens. Sarnen. in reg. de infir. q. 23. Gonzal. loc. cit. num. 11. tamen aliquando potest esse beneficium Ecclesiasticum, quamuis non sit conferibile, exempli gratia, si ille, qui beneficium fundauit voluerit in perpetuum illud spectare ad liberam dispositionem certarum personarum, veluti Abbas certi Monasterij, cum hoc, quod etiam possit administrationem illius alteri concedere in totum, vel in parte pro vt sibi videbitur, ita fuit resolutum per Rotam in vna Perusina Sanctae Mariae de Nupelzo, April. 1599. coram Pamphil.

RESOLVT. CCCXXXV.

Nomen Sancti beneficii, an sit exprimendum in impetratione beneficii.

- 1** Nomen Sancti an sit exponendum in beneficio.
2 Nomen dignitatis de bet exprimi.

1 Vuat hoc loco inquirere, an quādo impetratur beneficium, ne impetratio reddatur subreptitia, sit necesse nomen Sancti huius beneficii exprimere, in qua questione communis est canonistarum conclusio, quod si impetratur Ecclesia Cathedralis, de stylo curiae necesse non est exprimi nomen Sancti ipsius Ecclesiae, licet secus sit in alijs Ecclesijs inferioribus, ita nūcupatim decidit gloss. in cap. quamuis il. 1. in verb. nō extendit de prab. in 6. cum qua ibi transeunt Ioannes Monachus n. 5. & Prob. in addit. ad eum, Petr. de Ancharan. col. 3. n. 4. vers. 2. quarit. Gemin. in §. quamquā eiusdem cap. col. 3. n. 10. vers. in gloss. fin. ibique etiam Franchus col. 2. num. 7. & alij indifferenter eandem approbat opinionem Lap. alleg. 16. an valeat num. 4. Imol. in cap. cum adeo per illum tex. col. 1. nu. 2. vers. nota secundum Cardin. de rescript. & Felin. in c. cum accessissent col. 1. num. 1. vers. & quando nominantur Ecclesia de constit. rursus idem in cap. in nostra col. ante penult. correlat. 39. num. 40. vers. & nota quod quando exprimitur Ecclesia de rescriptis, & communem testatur Mandos. ad Lap. in citat. alleg. in verbo nomen lit. I.

2 Amplia, quod oportet etiam nomen dignitatis exprimere, ita firmat in cap. in nostra de rescriptis Ioan. Andr. col. 2. n. 10. in verb. expressam, Butr. col. 5. nu. 17. vers. 4. quāto Panorm. n. 4. Imol. col. vltim. nu. 13. &

communis est teste Felin. in dicto cap. ad aures n. 2. de rescript. Selua in tractat. de benefic. p. 3. q. 11. vers. 23. qualitas fol. mihi 260. in paruis, quoties enim lex expressionem pro forma requirit, non sufficit prolatio verborum per inuolutionem cap. qui ad agendum de procurat. in 6. l. sed, & si quis §. quæsitum ff. si quis cautio. specialis autem mentio illa est, quæ exprimit circumstantias, & conditiones, quæ possent Principem alterare, vt ait Flor. in clem. 2. q. 14. n. 10. de offic. ord. Soccin. in repet. c. postulasti col. 14. de rescript. quem allegat, & sequitur Felin. in dict. cap. ad aures col. 2. in princ. n. 3.

Item amplia, vt teneatur sue nobilitatis qualitatem exprimere si credimus Hostiens. in c. ad aures in princ. in verb. dignitatis, cuius sententiam ibi sequitur Barb. n. 5. de rescript. & non obicere sentit Bom. sing. 37. verum nobilis, contrariam tamen opinionē tenuit And. in d. cap. ad aures n. 4. videlicet, quod in litteris impetrationis non sit de necessitate qualitas nobilitatis exprimenda, & eundem Ioan. Andr. sequuntur Flor. col. 2. vers. 4. quāto Butr. n. 10. Panorm. num. 2. col. 1. Imol. col. 2. num. 5. Felin. col. 1. nu. 1. vbi aduersas rationes repellit, Selua in tractat. de benefic. p. 3. q. 12. in princ. Tiraquel. in tract. de nobilit. c. 37. n. 61. eandem sententiam firmat Panorm. in cap. postulasti col. penultim. num. 3. de rescript. & esse communem auctores sunt, Decius in dict. cap. ad aures col. 2. num. 3. & Rip. num. 16. tum quia hoc iure cautum non reperitur, tum etiam, quia impetratio subreptitia non redditur, si supprimuntur ea, quæ expressa facilius Papam ad concedendum induxissent, vt est casus in dict. cap. postulasti a contrario sensu, sed Papa liberius beneficia nobilibus, quā ignobilibus concedit. c. de multa in fine de concess. prabend. talis ergo expressio necessaria non est.

RESOLVT. CCCXXXV.

An beneficia Ecclesiastica possint conferri clerico animi destinatione tonsuram habitumque clericalem gerenti.

- 1** De proximo faciendum habetur pro facto.
2 Beneficia Ecclesiastica non nisi clericis sunt conferenda.
3 Laico destinato clerico non potest conferri beneficium.

1 Cvpiebat quidam Illustrissimus Episcopus quemdam laicum incedentem in habitu, & tonsura ordinare, & cū hoc minimē potuisset, stante quod erat alterius Episcopi subditus ad tex. in c. 1. & 2. de temp. ordin. in 6. cap. fraternit. de cler. non resid. & c. nullus de parochis, cogitauit conferre eidem beneficium, & me consuluit, an posset praefato laico destinato clerico conferre beneficium, vt sibi efficeretur subditus, & dubium mihi faciebat pro opinione affirmatiua, reg. iuris, quod de proximo faciendum habetur pro facto ad text. in l. penult. ff. de milit. testam. cum alijs quos congerit Ias. in l. quamuis c. de inoff. testam.

2 Caterum hoc non obstante contrarium dixi motus ex pluribus.

Tum primo, quia beneficia Ecclesiastica, non nisi clericis sunt conferenda, text. in cap. cum adeo de rescriptis, cap. ex litteris de transact. c. ex insinuatione, cap. 2. de instit. vbi Anchar. Abb. & reliqui, Sylua de benef. in princ. nu. 2. idem Anchar. in reg. beneficium nu. 3. Lambertin. de iure patr. lib. 2. p. 1. q. 7. art. 7. num. 2. cum seq. Rebuff. de pacific. possess. n. 287. in principio, & in praxi tit. de clericis, & a quibus, & quomodo creentur num. 4. Nauarr. conf. 1. de prabend. & alij quos cumulat Gonzalez ad reg. de mensibus gl. 2. num. 60.

3 Et quamuis nonnulli fuerint opinati posse beneficium

cium Ecclesiasticum conferri laico sola animi destinatione tonsuram & habitum clericalem gerenti, quoniam is clericus censetur, adeo, ut gaudeat privilegio cap. si quis suadente 17. quæst. 4. secundum Archidiaconum, ibi num. 8. quem sequitur Felin. in cap. cum adeo, n. 2. de rescriptis, Selua de benefic. 3. part. quæst. 6. n. 4. vol. 15. Iason in leg. diuortio num. 15. & 16. solut. matrim. & latius Tiraquel in ll. connubial. gloss. 2. nu. 2. cū 44. seq. quod tenuit gloss. in cap. 2. de instit. cuius sententiam sequuti sunt Domini de Rota in decis. 12. de probat. in ant. & hanc opinionem glossæ sequuntur fere omnes, secundum Hostiens. in d. cap. 2. col. 1. vers. nam ius, secundum Henricum ibi col. 2. in princip. & secundum Archidiaconum, qui idem testatur in c. nulli 12. quæst. 1. num. 4. quare dubium non est, quin ista fuerit communis opinio apud antiquos iurum interpretes.

Nihilominus contraria opinio est iam receptissima, & illam contra gloss. asserit communem, Felin. in d. cap. cum adeo num. 4. in princip. Selua de benefic. part. 3. quæst. 6. Staphyl. de litter. gratiæ & iustitiæ in 9. forma expectatiuarum num. 34. & dixit communem Corrafi in paraphras. Sacerd. 3. part. cap. 1. nu. 1. fatetur etiam communem Boer. decis. 171. num. 6. quam sententiam tenet Gomez de gratijs expectatiuis, num. 89. & Paris. conf. 125. volum. 4. nu. 1. qui optimè loquitur de materia. Hodie tamen ex sacro Concilio Tridentino c. 6. sess. 23. non solum requiritur, quod clericus sit prima tonsura initiatus, sed quod habeat 14. annos, idemque probatur in l. 3. tit. 16. part. 1. vbi Greg. verb. *quatorze annos*, aliter minime poterit obtinere beneficium Ecclesiasticum, neque cappellaniam collatiam, ut resoluit Flamin. lib. 4. de resignat. benefic. cap. 1. num. 7. & quæst. 1. r. num. 13. vbi plures refert pro hac sententia, quæ nullum habet contradicteorem, illa tamè ætas 14. annorum licet non sit completa, sufficit quod annus sit ceptus, nā habetur pro completo l. qua ætate ff. qui testamenta facere poss. l. a rem publicā ff. de muner. & honoribus, & larg. text. in cap. 15. sess. 25. de reg. Cōc. Tridentin. vbi annus requiritur completus ad proficere, dum, & sic vbi illud non cauetur, contrarium censetur dispositum l. cum prætor ff. de Iudicij l. qui accusare ff. de accusat. & explicat Gutierrez canonicarum quæstionum cap. 26. num. 33. & ita communiter practica per omnia tribumalia Regni, & vbique locorum.

Tum secundo, quia in materia Clericatus non sufficit deputatio seu destinatio ad eum, etiam cum delatione habitus, & tonsuræ, ut refert Federic. de Senis conf. 290. Aymon col. 322. volum. 2. Artam. conf. 113. num. 4. & sequent. Ioseph. Ludouic. concl. 14. illat. 146. & propterea fuit decisum in sacro Consil. quod non debeat fieri remissio ad magnum Magistrum militum Hierosolymitanorum cuiusdam Equitis qui deliquit postquam fecerat probationes, & exoluerat viaticū, & iam se parauerat accedere ad insulam Melitæ pro assumptione habitus, ut refert de Franchis decis. 449. Farinacc. de inquisition. quæst. 8. num. 113. Petrus Gaball. cas. 120.

Quare non obstant contraria præsertim tex. in l. penultim. ff. de milit. testament. quia procedit quando de proximo faciendum est infallibile, secundum Felin. in cap. cum te col. 17. de rescript. & sequitur Tiraquel. loc. cit. num. 28.

RESOLVT. CCCXXXVII.

An obtinens fratantiam teneatur ad recitationem diuini officij.

- 1 Fratantiam esse beneficium Ecclesiasticum.
- 2 Beneficiatus tenetur regulariter ad diuini officij recitationem.
- 3 Obtinentes tenua beneficia nō tenentur ad horas canonicas.

1 **P**luries hac in re consultus ego respondi tres iuris conclusiones esse distinguendas. Prima sit has fratantias esse propriè ac verè beneficia Ecclesiastica, quod apertè demonstratur ob id præsertim, quod in eis adiunt omnia requisita, quæ in beneficijs Ecclesiasticis concurrunt, & prout sunt, primo, quod habeant quid spiritualitatis annexum, nam propter diuinū officium datur beneficium cap. fin. de rescript. in 6. Abbas conf. 47. n. 1. vers. tertium consideratur par. 2. Ancharanus in reg. beneficiū n. 4. de reg. iur. in 6. Barbat. in cap. in nostra nu. 74. de rescript. Rebuff. tract. de pacif. possell. num. 287. vers. tertio cognoscitur, Lābertin. de iure patronat. lib. 1. quæst. 9. art. 3. sub n. 3. vers. 3. requiritur, at onus præiatorum fratantiarum est mortuorum cadauera associare, quod spirituale est, ut patet, secundo quia conferuntur clericis, Ancharan. Ab. & reliqui in cap. cum adeo de rescript. Sylua de benefic. in princip. num. 2. cap. 2. de institut. tertio, quia ab Episcopis cōferuntur cap. si quis deinceps & cap. si quis nullus 16. q. 7. & ibi gloss. in summa Anch. in d. reg. benefic. sub num. 3. Abb. in d. consil. 47. n. 1. Lambert. d. art. 3. in 10. post princip. Rebuff. de pacif. possell. dict. num. 287. in princip. 4. quia fratantia ista debent perpetuo conferri cap. sanctorum 70. dist. cap. penultim. de cler. ægrot. cap. si gratiosè de rescriptis lib. 6. Milis in repertor. verbo beneficium num. 24. Gigas de pensionib. quæst. 86. vers. quintum requisitum, Rebuff. cū alijs vbi supra vers. quinto dignoscitur, Achil. decis. 1. num. 4. de officio Vicar. quare ex his omnibus allegatis clare habes dictas confratantias beneficia esse Ecclesiastica.

Secunda sit conclusio, omnes beneficiatos regulariter teneri ac obligatos esse ad preces canonicas, quod apertè probatur ex c. quia per ambitiosā de rescript. lib. 6. vbi Pontifex reprehendit quosdā beneficiarios, quod officium, propter quod beneficium datur omitterent, & probatur pariter ex Concilio Lateranensi sub Leone X. sess. 9. statutus, vbi priuatur fructibus, qui officium diuinum non dixerint, & ratio est, quia iure naturali quisque tenetur ad officium, propter quod datur beneficium, & sub nomine officij regulariter comprehenduntur preces canonicæ, ut patet ex communi doctorum sententia, de qua per Lessium de iust. & iur. lib. 2. tit. de benefic. dub. 30. post Sotum eiusdè nominis tractatu lib. 9. quæst. 7. art. 2. Nauarr. cap. 25. nu. 97. & 108. Corduba in tractat. de casibus nu. 186. Viald. de sacram. ord. q. 40. & patet etiam ex communi praxi Ecclesiæ, vnde cum ut supra diximus, fratantia veniant nomine beneficiorum, consequenter illas obtinentes tamquam beneficiarij ad preces canonicas tenentur recitandas.

3 Tertia sit conclusio, obtinentes tenua beneficia, nō obligari ad officium, nisi ex alia ratione, puta ordinū sacrorum teneantur, ita Abb. in c. 1. de celebrat. Missar. Lessius de iust. & iur. loc. cit. dubitat, 31. Sotus eodem tit. lib. 10. quæst. 5. artic. 3. vbi tenet probabiliter excusari eos, qui habent beneficiū adeo tenue ex quo non percipiuntur octo aurei, sequitur Viu. dict. citat. loc. in fine, quorum opinio probatur apertè ex cap. cū secundum Apostolum de præb. vbi qui altari seruit, de altari viuere debet, & propterea nisi beneficium bonam partem moderatæ sustentationis tribuat, beneficiarius non censetur viuere de Ecclesiæ item probatur quia præfati beneficiarij nō obligantur ratione ordinis, ut supponitur, sed tantum ratione mercedis, quam accipiunt, sed non videtur rationabile, ut is qui septem, vel octo aureos accipit pro mercede, ad tantumdem obligetur ad quantum qui centum. Item qui nihil accipit ad nihil tenetur, ergo similiter, qui parū, non tenebitur ad totum: eadem probatur ex Caietan. in verbo beneficiorum multiplicatio, vbi beneficium, quod adeo tenue est, ut non sufficiat ad sustentationem

nem ministrorum non est beneficium nisi imperfecte, cum non sit sufficiens ut probatur in cap. is cui de prae-bend. in 6. ubi beneficium insufficiens habetur quasi pro non beneficio, de cuius intellectu latè Verall. decif. 78. & 79. par. 1. quare applicando praefatam doctrinam quaestioni, dico non teneri fratantias obtinentes ad horas canonicas recitandas si praefatarum redditus sint adeo tennes, ut de beneficijs quae supra dixi vnavice an saltè aliquoties per annum ad officium recitandum teneantur, vide quod de hoc sentiat Lessi. in praecitat. dubitat. 31.

Nec obstat si dicatur, quod tales redditus percipiunt confratres praefati pro associatione cadauerum, quod servitium personale est. Nam cum ex altera parte tales fratantie omnia beneficiorum requisita habeant, ut supra dixi, & in dubio tutior via est eligenda, quare censeo ad divini officij recitationem teneri, cum propter officium detur beneficium cap. significasti §. quod si discerni de homicid. cap. iuuenis de sponsalib. & in foro poenitentiali dubitans an quis teneatur ad aliquod, in dubio indicandū, quod teneatur, Villagut. decif. 50.

RESOLVT. CCCXXXVIII.

Beneficium cuius qualitatis esse debeat, ut clericus gaudeat fori privilegio.

- 1 *Ut clericus gaudeat privilegio fori, quas qualitates habere debet beneficium.*
- 2 *Beneficiatus debet probare titulum, & possessionem.*

EX Conc. Tridentin. cap. 6. sess. 23. de reform. Clericus in minoribus constitutus non gaudet privilegio fori, nisi beneficium Ecclesiasticū habeat, aut clericalem habitum, & tonsuram deferens, alicui Ecclesiae ex mandato Episcopi inseruiat, vel in seminario clericorum, aut in aliqua schola, vel universitate de licentia Episcopi, quasi in via ad maiores ordines suscipiendos versetur, & ita voluit etiam Vrsill. ad Afflict. decif. 24. num. 7. Gram. in constitution. apostatantes sub nu. 4. Quare fuit dubitatum cuiusmodi qualitatis esse debeat praefatum beneficium, ut clericus gaudeat privilegio fori, & respondi, quod in primis beneficiatus ad effectum, ut effugiat forum saeculare, non sufficit probare titulum beneficii, nisi etiam probet illius possessionem, secundum Clarum in §. final. qu. 36. sub vers. haec autem in fine, & in verbo regulariter autē, Menoc. conf. 350. n. 6. & sequent. uol. 3. Mascard. alios allegans 302. num. 16. & 17. Farinacc. quaest. 8. de inquisition. nu. 70. Sigism. Scaccia de iudic. caus. civil. criminal. & haeret. lib. 1. cap. 11. n. 82. & idem Farinacc. loco citato n. 45. referens ita observatum se vidisse Romae anno 1580. per Reuerendissimum D. Gubernatorem in quodam nobili Neapolitano, qui dicens quamdam sententiam per Iudicem laicum locum tenentē scilicet Beneventin, in contumaciam contra ipsum super quodam praetento homicidio latam, esse nullam, tamquam latam contra clericum, primā tonsurā beneficiatum, & ad docendum de beneficio produxerat literas dicti beneficii, fuit nihilominus vigore dictae sententiae acriter tortus, quia non docuit de possessione dicti beneficii, & hoc per doctrinam Clari in dict. quaest. 36. sub vers. haec autem in fine, & in vers. regulariter autem, & ver. ipsi si factus esset.

Quamvis Paris. lib. 7. de rescript. benefic. quaest. 1. nu. 47. dixerit, quod in beneficia libus attendatur potius titulus quam possessio ex decif. Boer. 24. num. 8. & ex Zabarell. in clementin. ut hi qui §. illi uero n. 10. de aetate & qualitate.

Limitatur tamen, ubi collatio beneficii esset ualida, & propterea beneficiatus non fuit adeptus possessionem, quia movit litem contra intrusum, ut declaravit

Sacra Congregatio secundū Noniss. in sua Praxi c. 7. & refert etiam Mastrill. decif. 113. & idem est decifum in servitio quando non stat per eā, Ferrer. in de cif. 215. & Mastrill. citat. decif. Polidor. Rip. observation. 330. num. 4. licet huiusmodi servitium in divinis debet esse continuatum, & nullo modo intermissum, & propterea non sufficeret, quod bis, vel ter inferuisset, cum sint verba significantia actum perseverantium, & sic perseverantiam, & continuationem, ut post alios, dixit Gram. decif. 87. num. 5. vel saltem pro maiori parte Menoch. conf. 912. nu. 31. vol. 10. ubi subdit, quod sicuti magna ratione statuit ipsum Concilium clericum primae tonsurae suae fori privilegio, si modo obtinet beneficium, quo significatur perseverantia, & continuatio, quaedā in ipso clericatu, sic pariter dicendum erit Concilium requirere eandem continuationem, & perseverantiā in servitij praestatione, prout etiam in delatione habitus, & tonsurae, nam privilegium causa officij concessum durat usquequo perdurat ipsum officium ad tex. in l. qui sub praetextu de Sacros. Eccles. ubi qui asserit se clericum, & Ecclesia non servit, privilegio clericatus carere debet, ut post alios tradit Probus in addit. ad Ioannem Monachum in cap. 1. num. 17. de clericis coning. lib. 6. Viu. decif. 512. nu. 18. part. 4. post Bartolum in d. l. qui sub praetextu. Cod. de Sacros. Ecclesijs, Bald. in l. ad instructionem C. eodem, unde secundum de Franchis in decif. 451. qui non exercet artem, privilegij eiusdem suae non potest, ut de milite dicimus ad notata, per DD. in l. licet C. de testamento militis.

Sufficeret secundo ad effectum effugiendi forum saeculare, etiam si clericus obtineret praetimonium, quia ubi solitum est dari in titulum beneficii, venit appellatione beneficii cap. final. in princ. de concess. praebenda, Milis in suo repertor. verb. beneficii appellatione, Gemin. conf. 89. Unde gratia expectativa cap. ita praetimonium, quemadmodum beneficium, secundum Panormit. conf. 47. vol. 2. Felin. in cap. postulasti, vers. 4. de rescriptis Gam. decif. 22. Aragon. decif. 29. Crelicent. decif. 8. de conc. praeb.

Sufficeret tertio etiam si beneficium esset modici valoris, quia ad effectum gaudendi privilegio fori sufficit solus tit. absque redditibus secundum Nonis. in sua praxi, cap. 7. in fine, & ratio est secundum glosam in c. unico, ut Ecclesiastica beneficia, quia redditus non sunt de essentia beneficii, & plus & minus non differunt specie in beneficiis libus.

Quarto sufficeret etiam si esset beneficium vulgo fratantia, & ratio est, quia praefata fratantia dicitur verē, ac proprie beneficium Ecclesiasticum, secundum Anchar. in cap. beneficium de regul. iuris in 6. Selua de benefic. part. 1. quaest. 1.

RESOLVT. CCCXXXIX.

Praxis resignandi beneficia.

- 1 *Praxis resignandi beneficii quae sit.*

Licet olim resignari simpliciter potuisset beneficiū in manibus collatoris cap. admonet de renunciat. glos. in clemēt. vnica in verbo manibus eod. tit. & in c. de regularibus in verb. dimittant de symonia, Mandos. in praxi signat. gratiae in verb. resignatio, non tamen ad fauorem, quia esset symonia gl. & Abb. in cap. ex parte nu. 4. de offic. delegati, & in cap. cum universorum num. 5. de rerum permut. & ratio est, quia resignatio beneficii coram loci ordinario debet esse simplex, & libera, nec fieri potest cum illa clausula, videlicet in fauorem Titi, vel Meuij, & non aliter nec alio modo, & fuit sancitum, quod simpliciter fieri debet, alias si cum dicta conditione fieret, nulla esset, ut refert, & sequitur Mandos. in regul. cancellar. Apost. 19. quaest.

quæst. 16. num. 11. Garfia decif. 5. per notata in cap. ex parte il 1. extra de offic. deleg. in cap. tua nos circa finem extra de symonia, Panormit. in d. cap. vniuersorū extra de rer. permutat. idem sequitur in cap. ad audiētiā col. 2. num. 1. extra de rescript. & optimè per Rebuff. in præf. benefic. sub rubr. de resignat. cond. n. 2. 3. & 4. Immo hodie per cōstitutionem Pij V. Pontificis si resignatio fieret liberè coram Ordinario cum intentione, quod conferretur Titio, & eidem subsequeretur fieri collatio, non valeret tamquam symoniaca, quod tamen declara iuxta annotata in addit. ad Sum. Bullar. in verbo Beneficiorum resignatio in fin. in vers. pro complemento, &c.

Hodie verò si fieret in manibus Papæ valeret ad fauorem secundum styllum curiæ à multis sæculis seruatum, à quo tamen cepit recedere Gregor. XIII. qui permisit, vt vna cum renunciatione vnius præstetur petitio alterius, cui renuncians vellet conferri, Nauarr. in man. cap. 23. sub num. 107.

Sed postea Pius Quintus suspendit facultates, & auctoritates conferendi beneficia per resignationem, seu per permutationem vacantia in manibus quorūcumq; ordinariarum, vt patet ex eius constitutione publicata Romæ 18. Angulii 1567. incipien. Officium creditæ fol. 992. in Bullario deinde idem Pius V. relaxauit præfatam prohibitionem de non admittendis resignationib. per Ordinarios cum modificationibus ex altera eiusdem constitutione incip. Quanta Ecclesiæ Dei fol. 1014. in bullario.

RESOLVT. CCCXXXX.

Quæ scientia requiratur in ijs quibus conferuntur beneficia.

- 1 Collatio beneficiorum est faciēda litteratis, quæ si fiat illiteratis est ipso iure nulla, vt in n. 2. cuius conclusionis duæ assignantur rationes de quibus in num. 3. & 4.
- 5 Ordinarius conferens beneficia illiteratis tenetur rescire damnum ecclesiæ ex illa collatione proveniens.
- 6 Clericus vt possit beneficia simplicia obtinere, quæ requirantur, intelligendo tamen in constituto in minoribus, cum secus sit in constituto in sacris, vt in num. 7.

1 **S**ummopere debent animaduertere locum ordinarij ceterique Prælati, quibus facultas Ministrandi bona ecclesiastica competit, vt in conferendis beneficijs habeant rationem literaturæ, & scientiæ, nil enim Ecclesiæ Dei magis officit, quam quod indigni assumantur cap. nihil de atate, & qualitat. cum ipsa Ecclesiæ indigeat viris litteratis non autem asinis ferratis, iuxta celebre dictum Ioan. Monachi in cap. cum ex eo de election. in 6. & secundum Gomez in reg. de annali quæst. 47. in fine. quem refert Gonzalez glos. 4. n. 55. illiteratos enim homines non nisi nomine tantum homines esse, & tales non venire appellatione hominum, sed iumentorum, quorum similitudinem gerunt, vnde interrogatus Aristoteles, quo differrent docti ab indoctis, quo vini à mortuis respondit. Probis in cap. final. de verbor. signification. lib. 6. nu. 14. sic etiam Aristippus interrogatus dixisse fertur inter Doctos, & Indoctos per inde distare, vt inter domitos equos, & indomitos, aut quantum inter viuentes, & mortuos, & glos. celebris in l. qui cum vno in ver. temporalium ff. de re militari dixit, quod indignè promotus meretur decapitari, Felix. in cap. si quando sub n. 7. de rescript. Rebuff. in præf. titul. pœnæ contra collatores indignis cōferentes num. 16. & alia notabilis glos. in l. societas cō. trahitur ff. pro socio, voluit quod ad beneficia ita sunt promouendi literati, quemadmodum nobiles, vt refert Io. de Arno soliloquio 3.

- 2 Et ex hoc prouenit collationem beneficij factam il-

literato esse ipso iure nullam Abb. post Innocent. in cap. cum in nostris, n. 22. de concessione. preben. Dic. 2 in præf. can. in cap. 21. n. 6. Felin. in cap. per tuas sub n. 1. in fine de symon. Nauarrus in cap. si quando except. 11. de rescript. Corras. in tractat. de sacerdotibus part. 3. cap. 5. nu. 3. Parisius de resignation. lib. 4. q. 11. num. 19. Probis ad Monacum in cap. nullus de temp. ordinat. in 6. à n. 25. Rebuff. de pacifica possess. nu. 213. Hoieda de incompatibilit. benefic. cap. final. Vgolin. de irregularitat. cap. 3. §. 2. n. 29. Vega 1. part. cap. 36. casu 17. & Lessi. de iustit. & iure lib. 2. cap. 34. num. 129. cum nonnullis alijs quos congerit Garfia de benefic. par. 7. cap. 7. quorum opinio intelligenda est in eo qui numquam literas didicit, ita vt prorsus illas ignoret, quia tunc dicitur prorsus illiteratus qui nō habet aliqua principia, Prepos. in cap. 1. num. 2. distinct. 32. Rot. decif. 16. nu. 3. par. 3. diuers. Diaz in præf. cap. 21. n. fin.

Cuius conclusionis ratio est duplex.

Prima, quia illiteratus est irregularis, & ordinari non potest cap. præcipimus 34. distinct. cap. illiteratos 36. distinct. cap. 1. distinct. 55. Maiol. de irregularit. lib. 1. cap. 32. per totum Nauarr. in cap. si quando except. 11. nu. 1. de rescriptis, Pelag. de planctu Ecclesiæ lib. 1. art. 48. Diaz in præf. crimin. cap. 21. n. 1. Paris. de resignat. lib. 4. q. 11. num. 20.

- 4 Secunda ratio est, quia illiteratus est omnino indisponibilis, cum sit de iure diuino requisita litteratura, Turrecremat. in cap. si in laicis 38. distinct. Diaz in dicto cap. 21. sub n. 2. Maiol. de irregularitat. dict. cap. 32. n. 13. Rebuff. in tract. de pacificis possess. nu. 264. vbi dicit, super hoc nunquā vidisse dispensationē, Paris. de resignat. lib. 5. quæst. 3. n. 100. Rot. decif. 12. num. 4. de probat. in antiq. Nam Osea cap. 4. dicit, Quia tu sciētiam repulisti, & ego te repellam, ne Sacerdotio fungaris mihi.

5 Et ex his prouenit, quod conferens beneficium illiterato, teneatur rescire Ecclesiæ damnum, illi ex prædicta mala collatione resultans, Anchar. in clement. 1. sub n. 5. vers. ergo crederem, de atate, & qualitat. Cardin. ibidem quæst. 10. nu. 10. Probis in cap. cum ex eo nu. 2. de elect. lib. 6. Felin. in d. cap. si quādo sub num. 7. vers. idem dicit Petrus Ancharan. Lopez & Rubeus in cap. per vestras §. 26. num. 11. de donat. inter virum, & vxorem, Rebuff. in concordata in rub. de collat. §. præfati ordinarij in glos. verb. idoneis, vers. Imò conferentes indignis, & in præf. titulo pœnæ contra collatores indignis conferentes num. 8. & 9.

- 6 Vnde deueniendo ad casum mihi propositum dico, quod licet ad primam tonsuram solum requiratur, quod quis sciat legere, & scribere Conciliū Trident. sess. 23. cap. 4. tamen ad beneficium, etiam simplex, maior sufficientia requiritur, nempe, quod sciant legere, construere, & cantare, glos. in clement. 1. de concess. præbend. verb. reputamus, quam ibi sequuntur Imola, Cardinal. & Abb. n. 1. Franchus in cap. si pauper de præbend. in 6. sub num. 2. Gom. de except. nu. 79. Nauarr. de orat. miscella. 42. num. 3. & in d. c. si quādo except. 13. num. 13. vbi tamen videtur velle sufficere, quod sciat legere, & construere, quod videtur verum, & praxi receptum, non enim solet fieri examen in cantu, & id quod dicit dicta glos. & Doctores de cantu procedet in seruitorio beneficio.

Est tamen finaliter notandum, quod eo ipso, quod aliquis sit admissus, & ordinatus Sacris ordinibus, presumitur habilis, & idoneus ad beneficia simplicia. Ita vt nouo examine opus non sit cap. accepimus 13. de atate, & qualitat. ibi, quos à te, vel prædecessoribus tuis ordinatos fuisse constaret, eos præsertim, quoad obtinendum beneficium debes idoneos reputare, quos ad ordines suscepisti, & notat ibi Hostiens. num. 12. Ioan. Andreas num. 13. Butr. num. 8. & 12. Abb. num. 3. & 6. Rot. decif. 16. nu. 1. par. 2. diuers. Boer. decif. 149. nu. 16. Caputaq. decif. 367. part. 2. per totam.

Neque

Neque Conc. Tridentin. fefs. 14. c. 3. de reform. aliquid in contrarium disposuit, vt censuit Sac. Congreg. super illius canonis declaratione, dum dixit, Episcopus non potest examinare promotos a suo antecessore, nisi post promotionem aliqua noua causa superuenierit, vt in cap. accepimus de atate. & qualit. & iterum Congregatio censuit non comprehendi examinatos, & promotos ad sacros Ordines a predecessoribus Episcopis, nisi noua causa post promotionem superueniat.

RESOLVT. CCCXXXI.

An mandatum de prouidendo comprehendat beneficium Ecclesiæ Cathedralis.

1 *Mandatum de prouidendo non comprehendit beneficium ecclesiasticum cathedralis, quod probatur duabus rationibus de quibus in n. 2. & 3.*

1 **I**N facti contingentia, respondi negatiuè ex duobus. Tum primo, quia præfata beneficia existentia in Ecclesia Cathedrali non comprehenduntur sub hac generalitate, vt refert, & sequitur Archidiaconus in c. quamuis el. 1. de præben. lib. 6. per not. per glof. in eodem cap. quamuis super verbo non extendit, & facit tex. in cap. fin. §. adiciamus de sent. excommunic. lib. 6. & vide Geminianum in d. c. quamuis §. quamquam cum similibus.

2 Tum secundo, quia per decis. Rotæ 2. de filiis presbyter. in nou. dispensatus per Episcopum super illegitimitate non potest recipere præbendam Ecclesiæ Cathedralis, quia regula, cui conceditur maius videtur concessum minus non procedit in dispensationibus, cuius decis. alia ratio est propter præeminentiam, & maioritatem, quam habent canonici Ecclesiæ Cathedralis super alios Clericos Ciuitatis, & Diocesis, quia ipsi sunt pars Corporis Ecclesiæ, & Episcopi sunt Caput, cap. requisisti de testam. Episcopus enim est Caput, & ipsi membra cap. quanto de his quæ fiunt a Præl. & c. nouit. & dicit Innoc. quod est magnus honor esse canonicum Ecclesiæ Cathedralis, quibus omnibus accedat tex. in terminis in d. c. quamuis el. 1. de præben. in 6. & tenuit Rota in vna Louanien. iuris nominandi 26. Iunij 1602. coram Illustrissimo Seraphino, vt patet in eius decis. 1444.

RESOLVT. CCCXXXII.

De atate requisita ad beneficia simplicia obtinenda.

- 1 Minor quatuordecim annorum non potest beneficium obtinere. *Amplia n. 2.*
- 3 Quatuordecim isti anni sufficiunt si tantum attingantur, licet non sint expleti.
- 4 Collatio beneficii facta minori quatuordecim annorum est nulla, & Episcopus confrens peccat mortaliter.

1 **E**X Concil. Trid. fefs. 23. cap. 6. de reformat. nullus prima tonsura initiatus, aut etiam in minoribus ordinibus constitutus ante 14. annum beneficium potest obtinere.

2 *Amplia, vt nec possit Episcopus dispensare vt rectè inquit Azor. instit. moral. part. 2. lib. 6. c. 5. quæst. 9. vers. si quæras, quod Sac. Congregat. eiusdem Concil. Trid. censuit procedere nisi in fundatione aliter dicatur, quia non est ei derogatum, refert, & tenet Emanuel Sà verb. beneficium num. 30. & post hæc Gonzalez ad reg. mēsum glof. 5. num. 91. vnde Rota in vna Gerunden. 12. Iunij 1579. corā Illustrissimo Lancellotto, in qua fundator mandauit presentari eos, qui sunt de suo genere, & presentari presbyterum, si adit, quo non existente,*

eum, qui intra annum possit promoueri, etsi nec talis adit, voluit presentari clericum, & cum occurrere vacatione fuisset, præstatum simplex Clericus de suo genere, qui negabat alios adesse, reseruarunt Domini de Rota, an ex quo non probabatur, quod presentatus esset constitutus in quatuordecimo anno prout Concilium requirit, sed tantum esset constitutus in 12. anno ei obstat dictum Concilium, in qua difficultate decisio Illustrissimorum Cardinalium, S. Congreg. Concil. Trid. censuit, non obstat die 2. Iulij 1579. vt habetur decis. 482. ad fin. 1. part. diuersorum. Sed certè dicta declaratio S. Congregationis non videtur conuenire casui istius decisionis, vbi non dicitur in fundatione, quod posset promoueri minori quatuordecim annorum.

3 Censuit etiam S. Congr. hoc capitulum non prohibere, quin ille, qui iam quatuordecimum suæ ætatis annum attingit, licet nondum expleuerit, possit beneficium simplex obtinere, Henriquez in summ. lib. 10. de Sacramento Ordinis c. 19. §. 2. & Zeuall. q. 523. nu. 4. & 593. n. 18. Gonzalez sup. n. 90. & 95. Lessius de iust. & iur. lib. 2. c. 34. n. 109. & Azor. q. 7. & 9. sup.

Pro qua declaratione facit glof. verb. in 18. in clementin. Generalem de atate. & qualitate, quam ibi sequuntur Doctores, & quod Gutierrez lib. 1. cap. qq. c. 26. a n. 8. tradit, quamuis quatuordecimum annum completum ad beneficium simplex, & d. cap. 6. Concilij requirant Mandos. de atate minori c. 4. num. 15. & cap. 5. num. 55. & Tuscus conclus. 338. lit. E. tom. 3. n. 10. & 13.

Habetur etiam alia declaratio super d. cap. 6. quæ facit ad propositum, scilicet quod prouiso in 13. anno ætatis de canonicatu in Ecclesia collegiata, vbi vigore statuti Ecclesiæ prouisi ante realem possessionem, & fructuum perceptionem tenentur expectare per biennium, obstat hoc decretum, ita censuit Congreg. 14. Augusti 1586.

Amplia secundo, vt Episcopus conferens beneficiū minori quatuordecim annorum peccet mortaliter, & collatis erit nulla, Rodriq. in summ. p. 1. c. 30. concl. 1. & dicitur, acceptor personarum secundum Gaetanum in summa in verb. beneficium.

RESOLVT. CCCXXXIII.

An per adaptionem secundi beneficii dicatur primum vacare ipso iure.

- 1 *Per adaptionem secundi beneficii quando vacet primum vide n. 1. 2. 3. & 7. vbi plura tempora considerantur.*
- 2 *Declaratur, & limitatur extrauagans execrabilis 10. 22. in tribus casibus, vt ibi, & in n. 5. & 6.*
- 7 *Ponuntur quatuor dubia vt in n. 8. 9. 10. 11. & 12.*
- 13 *Refertur decis. Rot. in qua nonnullas difficultates Domini considerantur, quas habes ad vnguem relatas.*

1 **I**nterrogatus respondi in hac quæstione, distinguendo plura tempora: primum enim tempus ante Concilium Lateranensem, quo obtinens duo beneficia curata, seu alias incompatibilia non priuabatur secundo nec primo, sed dabatur electio impetrati, quod maluerit obtinere, & ita intelligitur tex. in cap. referente de præben. vbi Io. Andrea, & Zabar. vers. quinto oppono, & Ancharan. vers. quinto noto, sic etiam intelligitur text. in cap. præterea eod. tit. Secundum tempus fuit tempore Concil. Lateranensis sub Alexan. 3. vt in c. quia nonnulli de cler. non resid. & refertur in cap. de multa in princip. de præben. in quo restricta sunt facultas eligendi, & obtinens (prout ibi statutum est) 2. priuabatur secundo, non tamen priuatio inducebatur ipso iure. Tertium tempus fuit Concil. Lateranens. sub Innoc. 3. in d. cap. de multa, vbi per adaptionem secundi

di beneficij, curati vel dignitatis vacat primū ipso iure, & hoc tempore considerato cessat dispositio Lateranensis de qua in d. cap. quia nonnulli de clericis. non residentibus, quæ dispositio cap. de multa locum sibi vendicat etiam in officijs cap. i. de consuetudine in 6. item in beneficijs regularibus curam animarum habentibus, etiam si cura per alium habeat exerceri, & in dignitatibus regularibus etiam manualibus c. cum singula de præbend. lib. 6. clem. i. de supplend. negligent. Prælat. ac in vicarijs perpetuis clement. i. de offic. vicar. Corraf. de benefic. i. par. cap. 10. & ult. n. 6. Quintana duennas lib. 4. ecclesiastic. nu. 97. Garzia de beneficijs part. 1. i. cap. 5. num. 8. Quartum fuit tempus extrauagantis execrabilis Ioannis 22. in qua fuit prolixum, quod recipiens beneficium curatum seu secundam dignitatem, vel personatum, nisi de facto incontinenti post habitam secundi pacificam possessionem, vel per eum steterit, quominus habeat, dimittat primum in præsentia publicorum personarum, esset priuatus ipso facto vtroque, & efficeretur inhabilis ad sacros Ordines suscipiendos, & ad habendum quodcunque beneficium.

- 4 Cuius extrauagantis dispositio præfertur circa inhabilitatem limita, vt tantummodo procedat in obtinendis non autem extenditur ad alia, scilicet obtenta, Cassador. decis. i. de constit. glo. in clem. i. §. ipsius de penis vers. obtinendis, quam sequuntur ibi Cardinal. Imol. & Vitalin. num. 54. Abb. in clem. 2. eod. tit. Hoieda de incompatibilitate cap. 23. num. 201.

Secundo nota non habere locum in legitimè dispensato ad plura, Speculat. in tit. de dispensat. §. dicendum num. 23. Ioann. And. in cap. non potest de præbend. in 6. & ibi Dominicus §. i. nu. 5. & conf. 126. & Franchus d. 6. i. num. 4. Milis in repertorio vers. dispensatus, vt possit plures, & Cassador. decis. 36. super. reg. nu. 3. Hoied. de incompatibilit. benefic. i. par. cap. 17. n. 29. & 2. part. cap. ult. num. 80. Tuschus conclus. 69. lit. B. nu. 37. & Anton. de Butrio in cap. dudū 2. de elect. quod amplia etiam in habente dispensationem quamuis surreptitiam, & insufficientem, cum excuset etiam à poena d. extrauag. secundum Gomez in reg. de annal. quæst. 14. dicentem saepe approbasse Rotam hoc dictum.

- 6 Tertio non habet locum in retinente plures parochiales obtentas cum dispensatione Papæ, quas ipso iure perdidit ob non promotionem intra annum vel alias, vt per Nauarr. conf. 12. de rescript. à num. 12. & conducit decis. Guidobon. 57.

7 Vltimum tempus est Concil. Trident. per quod omnis canonum ambiguitas est sublata vt in sess. 7. de reformat. cap. 4. & in sess. 24. de reformat. cap. 17. incip. cum ecclesiasticus ordo, vbi vnum tantum beneficium seu dignitas cuique conceditur, vt ibi clare patet.

- 8 Cuius auctoritate fuerunt hæc dubia proposita Illustrissimis Dominis.

9 Primo an duo canonicatus de iure in vim decretorum Concilij Tridentini sint incompatibiles.

10 Secundo an per assecutionem secundi canonici vacauerit primus.

11 Tertio an præsumpta dispensatione, in qua fundatur regula de triennali, quis obtinens duo incompatibilia, suamque possessionem triennalem defendere valeat.

Ad primum congregatio Concilij respondit esse incompatibiles.

Ad secundum post adeptam pacificam possessionem secundi primū ipso iure vacasse ex decreto Concilij cap. 4. sess. 7.

Ad tertium vtique non posse.

12 Quartum dubium fuit, an primum beneficium per adeptionem secundi dicatur vacare.

In quo congregatio Concil. censuit in residentiam requirentibus, aut alias quocunque modo incompati-

bilibus, etiam si canonicatus sint, vel portiones, induci vacationem primū ipso iure per adeptionem secundi pacificè possessi per decretum Conc. Tridentini. sess. 7. cap. 4. iuxta dispositionem cap. de multa de præbend. quæ omnia habentur in collectis, à Farin. in decis. 608. & 609.

- 13 Et Rot. in vna Maceraten. parochialis 14. Martij 1575. quæ est decis. 483. par. 1. diuersi plures difficultates in hac materia considerauit, prima est an parochialis, & canonicatus sint de iure incompatibilia beneficia. Secunda an sint talia ex dispositione Conc. Trid. Tertia posito, quod sint incompatibilia, an per assecutionem secundi vacet primū, quarta an si non vacant, saltem poterit quis priuari secundo, vel potius id sit in electione sua: verum in primis placeret, quod si ex facto posset hæc materia decidi, id fieret, quia si vere essent istæ qualitates horum beneficiorum, prout referunt informantes pro parte aduersa, res careret difficultate in eius fauorem: sed quia ad primam, & secundam difficultatem aliquibus placebat distinctio Cardinal. in conf. 3. vbi considerat triplicem incompatibilitatem, & ommissa prima, & secunda specie, tertia est in duobus beneficijs requirentibus residentiam continuam, ita quod non posset quis in ambobus residere, & hanc incompatibilitatem admittunt omnes, quod autem canonicatus requirat residentiam non est dubium, præsertim, quia de iure commun. beneficia etiā simplicia requirunt residentiam, vt per Abb. in c. penultim. num. 11. de cleric. non resident. Agidius in c. 1. num. 21. & quæst. 2. num. 3. & licet ex generali consuetudine simplicia non requirant residentiam, tamē non militat in canonicatibus, quia differentia est inter consuetudinem, & consuetudinem, nam vna potest esse consuetudo, quod quis non lucretur fructus nisi residet, alia vero quod omnino residere teneatur, prima non inducit incompatibilitatem, secunda inducit, Agidius post Innocent. & antiquiores in d. cap. fin. num. 3. Et ad inducendam incompatibilitatem oportet, vt requiratur continua residentia, vt videtur dicere omnes DD. sed difficultas hæc tollitur ex Concilio, secundū, quod res non videtur habere difficultatem: inde sequitur, quod esset impossibilis residentia in vtroque, ita quod nō possit deseruire in ambobus, & hæc beneficia erunt incompatibilia, si autem posset in vtroque deseruire non essent incompatibilia, nec secundo nec tertio modo prout loquitur Cardinal. in dict. conf. 3. Federicus de Senis in conf. 120. in fin. & vtrumque sequitur Prob. in addit. ad Monach. in cap. 1. col. 5. in princ. de consuetud. in 6.

Quoad tertiam, an per assecutionem secundi vacet primum in his, quæ sunt incompatibilia iuxta dictam tertiam speciem de qua per Cardinal. in d. conf. 3. Oltrad. in col. 165. & sequitur opinionem negatiuam, tamen Card. in d. conf. 3. tenet, quod vacet primū, quod videtur comprobari ex Conc. Trid. sess. 7. cap. 4. vbi loquitur de quibuscunque incompatibilibus vigore quorumcumque canonum, nec se restringit ad d. c. de multa, quia dicit præsertim, & quoad vacationem inducit vacationem secundum terminos cap. de multa.

Quoad quartam, aliquibus placebat, quod si nō vacat ipso iure primum, electio esset habetis vtrumque, vt per Abb. in cap. fin. de cleric. nō resident. quare fuit dictum, quod particulariter dubitetur hoc modo videlicet, præsupponēdo, quod canonicatus in Ecclesia Recanaten. requirat residentiam, quæ non est compatibilis cum residentia beneficij Curati Ecclesiæ Maceraten. & quod pars aduersa fuerit prius assecuta dictum canonicatum, quam dictum beneficium curatum, an dicta pars aduersa potuerit de iure vel ex Concil. Trident. sess. 7. cap. 4. priuari dicto beneficio curato, seu potius sit in electione sua dimittere, vel dictum canonicatum, vel dictum curatum beneficium.

R E-

RESOLVT. CCCXXXXIV.

Beneficiorum collatio ad quem pertineat.

- 1 Beneficiorum collatio spectat ad loci ordinarium.
- 2 Limita in multis casibus.

Respondeo, quod quæcunque beneficia in diocesi sint semper illorum collatio ad Episcopum, ubi loci vacant, spectat c. omnes Basilicæ 16. q. 7. c. nullus, & c. cum olim de præscript. Abb. in c. cum venerabilis n. 43. vers. nunc extra gloss. de except. Cardin. in clem. 1. q. 14. in fin. ut lite pendente, & Paris. qui pluribus rem hanc egit de resignat. benef. lib. 6. q. 24. n. 2. quod non solum intelligitur de curatis beneficijs, sed etiam de simplicibus, ita fusc. de visitat. Eccl. lib. 2. cap. 7. num. 9. item, & de ijs, quæ subsunt pluribus, vel alijs Ecclesijs inferioribus, ita Innoc. in cap. cum venerabilis, quem DD. ibi sequuntur de excep. & Felin. qui hanc regulam multis modis ampliatur, n. 31. cum multis seq.

2 Excipiuntur primo beneficia vacantia sede Episcopali vacante, horum enim collatio cuiuscunque speciei, & qualitatibus sint, ad Romanum Pontificem pertinent, ut habetur in Bulla Pij V. incipiente Sanctissimus in Christo Pater.

Secundo collatio beneficiorum, quæ vacant propter crimen hæresis, ut habetur in Bulla 29. eiusdem Pij V. incip. cum ex Apostolatus.

Tertio beneficia collata personis prohibitis propter suum genus, aut propter suum crimen hæresis, vel apostasie, an a fide illa consequi dicantur, ut habetur in Bulla Gregor. XIII. 68. incip. in Ecclesijs, hæc enim beneficia vacant ob collationem eis factam.

Quarto excipiuntur vacantia in curia, vel per resignationem, ut inquit Gloss. in clem. in verbo mori, ut lite pendente. & Nauarr. in cons. fin. de renunt. vel per mortem c. 2. & c. presenti de præbend. lib. 6. & extran. ex debito Ioan. 22. de elect. extranag. Ad regimen, & extran. p. sollicitudinis de præbend. sicut etiam de beneficijs vacantibus iuxta extranag. execrabilis eod. de præbend.

Sublimitatur tamen, ubi beneficia curam animarum habentia vacant Apostolica Sede vacante, tunc enim ad ordinarium collatio ob animarum periculum pertinet c. si Apostolica Sede de præb. lib. 6. item si vacent in curia viuo Pontifice, sed ante collationem Apostolica Sedes vacet, tunc enim collatio ad ordinarium ob eandem rationem spectat cit. cap. si Apostolica. Idem si speciatim esset concessum, ut conferre posset etiam in Curia Romana vacantia per c. 2. de præbend. lib. 6.

Quinto reservata Romano Pontifici per alternatiam, nam Episcopi residentes in suis diocesis sex menses habent scilicet Februar. April. Iun. August. Octobr. Decemb. quibus temporibus beneficia vacantia conferre possunt, alij autem sex menses pertinent ad Romanum Pontificem, ut habemus in Bulla Pij V. quæ est in ordine 164. & seq. Bull. Sed si non resident quatuor menses tantum habent scilicet Martium Iulium Septembr. & Decemb. ita habetur in ead. Bulla Pij V. & in Bulla Gregor. XIII. quæ est in ordine 6. formam vero, qua alternatiua petatur ponit Paul. Fusch. de visit. Eccl. lib. 2. c. 28. n. 33. cum seq.

Sexto ubi intra sex menses a die, qua novit beneficium vacare, & conferre potuit, & noluit, tunc enim collatio ad capitulum pertinet, quod si etiam intra hoc tempus, & ipsum negligens fuerit, ad immediatum superiorem pertinebit cap. 2. & cap. quia diversitatem de concess. præbend. facit quoque cap. fin. de negligent. Prælat. Abb. in d. c. 2. n. 7.

Septimo beneficia recepta in confidentiam, quæ vacant ipso iure Apostolicæ Sedis reservata sunt per constitutionem Pij IV. incip. Romanum Pontificem, quæ est in ordine 109. & per constitutionem Pij V. incipien. intollerabilis, quæ est in ordine 78.

Octavo beneficia parochialia collata non servata forma Concilij Tridentini de reform. cap. 18. sunt reservata per Bullam Pij V. incip. in conferendis, quæ est in ordine 32. Alia beneficia reservata refert Paris. de resignat. benef. lib. 2. quæst. 6. post Mandos. super Reg. Cancellar. tom. 1.

Nor o dignitates posita in Ecclesia collegiata, ita Alex. in cons. 75. lib. 4. quem refert, ac sequitur Tusch. in lit. R. concl. 227. n. 2. sicut etiam omnes dignitates, & beneficia omnia familiarum Papæ, ita Iulius III. in Bulla incip. Sanctissimus, quæ est in ordine 44. & Sixti V. quæ est in ordine 32. & 35. & 29. & 44. & 45. & per aliam quæ incipit Divina Dei providentia, quæ omnes recensentur a Paris. de resign. benef. lib. 2. q. 6. num. 35. cum sequent.

Decimo beneficia vacantia per priuationem sunt reservata ex constit. Pauli III. incip. sanctissimus, quæ est in ordine 67.

RESOLVT. CCCXXXXV.

Beneficium Ecclesiasticum an possit dari ad tempus.

- 1 Natura beneficiorum est, ut sint perpetua.
- 2 Beneficia manualia, & ad nutum amovibilia, non dicuntur verè, & propriè beneficia.
- 3 Quis non potest ordinari ad beneficium manuale.
- 4 Capellania obtenta in capella Papæ licet dicatur amovibilis, potest tamen quis ad illius titulum ordinari.

Contra naturam, atque substantiam beneficii est illud conferri ad tempus; natura enim beneficiorum est, ut sint perpetua, cap. præcepta, 55. dist. cap. vnic. & ibi gloss. in verb. perpetui de cap. monach. lib. 6. cap. veniens, cum ibi notatis de fil. presb. Cassad. dec. 4. num. 2. de præbend. Mandos. in reg. 3. cancel. q. 11. Paris. resignat. lib. 1. quæst. 3. num. 92. & 93. Nec venit proprie appellatione beneficii, cum deficiat vnum ex substantialibus requisitis, scilicet, quod debeat esse perpetuum, Nauarr. cons. 5. num. 1. & cons. 6. de præb. Tholosan. in institution. rei beneficiatæ cap. 11. num. 12.

Et ex hoc provenit, quod beneficia manualia ad nutum amovibilia, non dicuntur verè, ac propriè beneficia. Vnde non includuntur sub regula de annali, ut fuit resolutum in vna Albigan. Cappell. 25. Ianuarij 1549. coram Nouato, Mandos. in reg. 33. de annali quæst. 11. num. 5. & est decis. Mohed. 10. de caus. poss. Nec etiam comprehenduntur sub regula de triennali, Gomez super ead. reg. quæst. 5. & 7. Rebuff. de pacif. posses. num. 272. Mohed. decis. 169. alias 10. de caus. posses. Paris. de resignat. lib. 1. q. 3. num. 85. Rot. decis. 739. num. 7. p. 1. divers. sicuti non tenet unio de beneficio manuali, non facta mentione manualitatis Cassador. decis. 4. num. 1. & per totam de præb. Rebuff. de pacif. posses. num. 282. vers. non valeret tamen unio. Simonet. dec. 3. 1. in manuscript. & additio ad Simonet. de reservat. quæst. 8. nu. 4. Item nec alia quilibet impetratio valet de tali beneficio manuali, manualitatis mentione non facta Cassad. cit. decis. 4. sub num. 1. & 2. Paris. de resignat. lib. 2. quæst. 11. num. 7. Nec beneficium ad nutum amovibile venit appellatione dependentis in rescripto, ut per Cassad. dec. 12. num. 6. & 10. de præben. tenuit Rot. teste Achille de Grafs. decis. 8. de præbend.

Qua-

Quare, secundum Gonzalez glos. 5. §. 6. nu. 19. in omnibus supplicationibus in illarum principio debet fieri mentio, quod beneficium, de quo supplicatur, est perpetuum ad distinctionem manualis, de quo Papa providere non intendit, & omnes fere supplicationes incipiunt dicentes, cum perpetuum beneficium. Nec tale beneficium ad uatū amouibile, seu manuale cadit sub rigorosa reservatione in corpore iuris inclusa, cap. 2. de prab. in 6. & fuit resolutū in Rota in vna Calag. preceptoris, teste Achil. de Grassi. in dec. 9. de prab. Cald. conf. 26. de prabend. quem sequitur Felin. in cap. per tuam, sub num. 4. ad fin. de maior. & obed. Nec pariter comprehenditur sub reservatione regulæ de octo mē-
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19
20
21
22
23
24
25
26
27
28
29
30
31
32
33
34
35
36
37
38
39
40
41
42
43
44
45
46
47
48
49
50
51
52
53
54
55
56
57
58
59
60
61
62
63
64
65
66
67
68
69
70
71
72
73
74
75
76
77
78
79
80
81
82
83
84
85
86
87
88
89
90
91
92
93
94
95
96
97
98
99
100
101
102
103
104
105
106
107
108
109
110
111
112
113
114
115
116
117
118
119
120
121
122
123
124
125
126
127
128
129
130
131
132
133
134
135
136
137
138
139
140
141
142
143
144
145
146
147
148
149
150
151
152
153
154
155
156
157
158
159
160
161
162
163
164
165
166
167
168
169
170
171
172
173
174
175
176
177
178
179
180
181
182
183
184
185
186
187
188
189
190
191
192
193
194
195
196
197
198
199
200
201
202
203
204
205
206
207
208
209
210
211
212
213
214
215
216
217
218
219
220
221
222
223
224
225
226
227
228
229
230
231
232
233
234
235
236
237
238
239
240
241
242
243
244
245
246
247
248
249
250
251
252
253
254
255
256
257
258
259
260
261
262
263
264
265
266
267
268
269
270
271
272
273
274
275
276
277
278
279
280
281
282
283
284
285
286
287
288
289
290
291
292
293
294
295
296
297
298
299
300
301
302
303
304
305
306
307
308
309
310
311
312
313
314
315
316
317
318
319
320
321
322
323
324
325
326
327
328
329
330
331
332
333
334
335
336
337
338
339
340
341
342
343
344
345
346
347
348
349
350
351
352
353
354
355
356
357
358
359
360
361
362
363
364
365
366
367
368
369
370
371
372
373
374
375
376
377
378
379
380
381
382
383
384
385
386
387
388
389
390
391
392
393
394
395
396
397
398
399
400
401
402
403
404
405
406
407
408
409
410
411
412
413
414
415
416
417
418
419
420
421
422
423
424
425
426
427
428
429
430
431
432
433
434
435
436
437
438
439
440
441
442
443
444
445
446
447
448
449
450
451
452
453
454
455
456
457
458
459
460
461
462
463
464
465
466
467
468
469
470
471
472
473
474
475
476
477
478
479
480
481
482
483
484
485
486
487
488
489
490
491
492
493
494
495
496
497
498
499
500
501
502
503
504
505
506
507
508
509
510
511
512
513
514
515
516
517
518
519
520
521
522
523
524
525
526
527
528
529
530
531
532
533
534
535
536
537
538
539
540
541
542
543
544
545
546
547
548
549
550
551
552
553
554
555
556
557
558
559
560
561
562
563
564
565
566
567
568
569
570
571
572
573
574
575
576
577
578
579
580
581
582
583
584
585
586
587
588
589
590
591
592
593
594
595
596
597
598
599
600
601
602
603
604
605
606
607
608
609
610
611
612
613
614
615
616
617
618
619
620
621
622
623
624
625
626
627
628
629
630
631
632
633
634
635
636
637
638
639
640
641
642
643
644
645
646
647
648
649
650
651
652
653
654
655
656
657
658
659
660
661
662
663
664
665
666
667
668
669
670
671
672
673
674
675
676
677
678
679
680
681
682
683
684
685
686
687
688
689
690
691
692
693
694
695
696
697
698
699
700
701
702
703
704
705
706
707
708
709
710
711
712
713
714
715
716
717
718
719
720
721
722
723
724
725
726
727
728
729
730
731
732
733
734
735
736
737
738
739
740
741
742
743
744
745
746
747
748
749
750
751
752
753
754
755
756
757
758
759
760
761
762
763
764
765
766
767
768
769
770
771
772
773
774
775
776
777
778
779
780
781
782
783
784
785
786
787
788
789
790
791
792
793
794
795
796
797
798
799
800
801
802
803
804
805
806
807
808
809
810
811
812
813
814
815
816
817
818
819
820
821
822
823
824
825
826
827
828
829
830
831
832
833
834
835
836
837
838
839
840
841
842
843
844
845
846
847
848
849
850
851
852
853
854
855
856
857
858
859
860
861
862
863
864
865
866
867
868
869
870
871
872
873
874
875
876
877
878
879
880
881
882
883
884
885
886
887
888
889
890
891
892
893
894
895
896
897
898
899
900
901
902
903
904
905
906
907
908
909
910
911
912
913
914
915
916
917
918
919
920
921
922
923
924
925
926
927
928
929
930
931
932
933
934
935
936
937
938
939
940
941
942
943
944
945
946
947
948
949
950
951
952
953
954
955
956
957
958
959
960
961
962
963
964
965
966
967
968
969
970
971
972
973
974
975
976
977
978
979
980
981
982
983
984
985
986
987
988
989
990
991
992
993
994
995
996
997
998
999
1000

Et ex supradictis dicebam ego in facti cōtingentia, quod quis non potest ordinari ad sacros ordines ad titulum beneficij manualis, & ad nutum amouibilis, & hoc ob futurum periculum, ne quis in dedecus clericali ordinis mēdicet iuxta tradita per Concil. Trid. sess. 2. cap. 2. Salzed. ad Diaz in pract. crimin. cap. 18. n. 8. Maiol. de irregularit. lib. 4. cap. 15. nu. 4. & est communis opinio teste Paril. lib. 2. de benef. resign. q. 6. num. 2. & si de facto quis ordinetur sacris ordinibus ad titulum cappellanie ad nutum amouibilis, non ex eo mutabitur eius natura, seu qualitas, maxime si id fiat sine expresso consensu patroni, Garz. de benef. part. 1. cap. 2. num. 91. & declara, vt per eundem num. 112.

RESOLVT. CCCXLVI.

Possessor beneficij decennalis, an possit cogi ad ostendendum Bullas sui beneficij.

1 Obtinentes plura beneficia, tenentur exhibere illorum dispensationem, limita num. 2.

Supponatur in facto, quod in visitatione, quam faciebat quidam Episcopus Regni, nonnulli clerici erant renitentes in ostendendo Bullas suorum beneficiorum, allegantes ipsos pacifice possedisse præfata beneficia per decennium, & propterea eos non teneri ad exhibitionem tituli, quare cum accessissent nonnulli ipsorum ad me pro consil. capiēdo, dubitavi pro parte affirmatiua, quia Conc. Trid. sess. 7. cap. 5. de reform. disposuit, quod Ordinarij locorum quoscunque plura curata, aut alias incompatibilia beneficia ecclesiastica obtinentes, dispensationes suas exhibere distictè compellant, cui cōgruit tex. in cap. Ordinarij de offic. Ord. in 6. vbi habentes plures dignitates, vel beneficia curam animarum habentia, possunt compelli ad ostendendum illorum dispensationes. Canonicam enim institutionem in beneficalibus vnusquisque probare tenetur, glos. in c. ex insinuatione in glos. fin. de procur. glos. plenissima. in cap. beneficium, de reg. iur. in 6. nec sufficit possessio, cap. ex frequentibus de iustit. Gramm. consil. 9. in criminalibus, melius Bellug. in specul. Princ. rub. 21. num. 69. In spiritualibus enim quis tenetur ostendere titulum, alias diceretur intrusus, vt in cit. cap. ordinarij, cum sine titulo spiritualia retineri nullo modo possunt, Aloyf. Ricc. Prax. Pars 1.

Inn. in cap. ad nostram de iure iur. Boer. decis. 89. & qui habet titulum, ceteris præfertur, Dec. in cap. licet causam nu. 99. de probat. vnde secundum Nauarr. in consil. 4. de offic. Ord. Episcopus nouiter creatus potest cogere beneficiatos ad ostendendum Bullas Beneficij, vt ante eum voluit etiam Caput. decis. 353. par. 2. arg. tex. in cap. ad decimas de rest. spol. Rebuff. in prax. tit. de rescript. ad benefic. vacant. nu. 19. & 20. imò secundum Panorm. in c. dilecto de prab. quando Ordinario constaret de intrusione, vel alio vitioso ingressu ipsius beneficiati, vel possidentis rem ecclesiasticam, tunc non solum potest petere, vt ostendat Bullas, sed etiam eum remouere, vt voluit Gomez q. 58. col. pen. de trienniali possess. & istud procedere secundum Host. in cap. simoniace de simonia, siue Episcopus fuerit nouus, siue antiquus, refert, & sequitur Anch. in cap. 1. de reg. iur. in 6. nec secundum eundem Host. loco citato obstaret tolerantia.

Ceterum præfatis minimè obstantibus, contrarium 2 consilij, scilicet præfatos clericos decennales beneficij possessores minimè teneri ad ostendendum Bullas præfato Ordinario visitati. Monebar ex pluribus. Primo, quod qui pacifice possedit beneficium per longū tempus, vt per decem annos, & cum eo concurrat bona fama, non tenetur ostendere titulum suorum beneficiorum, secundum Inn. & Panorm. in cap. illud col. 4. de præsumpt. post Bal. in l. siue C. de probat. Maranta in speculo prax. ciuil. 6. par. tit. de inquisitione nu. 152. Gomez q. 26. de trien. possessore, vbi concludit per extensum, quod qui possidet per decem annos, habet titulum coloratum, in tantum, quod non possit molestari. Idque etiā docet Nauarr. consil. 14. alias 4. de offic. Ord. Hinc est, quod nec qui stetit per decennium in possessione Doctoratus, tenetur ostendere priuilegium, & potest testibus probari, Vrsil. ad Afflict. decis. 274. n. 6. Nec vassallus ad ostendendum inuestituram feudi, si longo tēpore possedit Dec. consil. 61. Io. de Amic. consil. 122. num. 2. Luc. de Pen. in l. 2. C. de fund. lim. lib. 10. si probat longam possessionem per solutionem redditus per librum domini, vel apodixas, vbi contineatur particulares solutiones, Paril. de reintegr. cap. an bona, & cap. tenentes fol. 117. in feudalibus. Tum secundo, quia istud importat, ac videtur inducere tolerantiam Ordinarij, vt dicit Anch. in consil. 117. Gom. q. 24. col. antepen. de trien. poss. & in q. 43. de quo, scilicet de prælat. tolerantia, vide Bal. in mag. Inn. in vers. titulum quando quis cogatur ostendere Inn. in c. cum causa de probat. glos. in cap. dilecto in verb. recepisti de prab. vbi Abb. n. 8. & 13. Siluest. in verb. beneficium num. 20. §. 19. in fin. Couarr. lib. 3. cap. 16. nu. 6. in fin. variar. resol. Sylua par. 3. q. 10. per tot. & præsertim num. 11. q. 25. Ratio est, quia præsumptio est pro titulo: ex quo fuit toleratus per prædecessorem, vel factum est antiquum, nam imputandum est Episcopo, quod diu tacuit, & tolerauit, vt in cap. 1. de frig. & malef. & quia quando sumus in antiquis, non possunt de facili haberi probationes, & ideo potest præcurri ad protestabile iuramentum, vt notat Abb. & Ostiens. in cap. licet de simonia prax. Archiep. cap. 21. num. 10.

Ad allegata in oppositum respondetur intelligi in possessore decennali beneficiorum incompatibilium, seu execrabili, prout docet Nauarr. d. consil. 14. alias 4. de offic. ord. in quibus terminis procedit tex. Sac. Cōc. Trid. d. sess. 7. cap. 5. vel quando Episcopus assumeret in se onus probandi defectum tituli contra antiquum possessorem, quia id posset iux. Gem. & Franc. in cap. Ordinarij de off. ord. in 6. Abb. & Fel. in d. cap. licet, & sequitur prax. Archiep. d. num. 10.

Finis tituli Praxis Beneficialis.

O PRA-